

Självvärderingsrapport – Magisterprogram i opera, inriktning repetitör

Institution/ämnesenhet: Institution 1, Ämnesenheten för opera

Datum för fastställande av självvärderingsrapport: 2024-12-18

Ämneschef: Lise-Lotte Axelsson

Studentmedverkan har skett på följande sätt: En studentrepresentant har läst och erbjudits möjlighet att göra ändringar och tillägg inför slutlig version av rapporten.

Kontaktperson/-er: Martin Hellström och Maria-Letizia Priscilli

Syfte och instruktioner

Utbildningsutvärderingar är en del av Stockholms konstnärliga högskolas kvalitetssystem. Syftet med utvärderingarna är att generera regelbunden och systematisk kunskap som behövs för att säkerställa och utveckla kvaliteten på högskolans utbildningar. En utbildningsutvärdering består av fyra steg: Uppstart, självvärdering, kollegial granskning och åtgärder. Alla program på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå som leder till en examen ska utvärderas. Programmen ska utvärderas i en sex-årscykel, vilket innebär att varje program utvärderas vart sjätte år. Samtliga utbildningar ska bedömas mot SUHF:s kriterier som är utformade mot bakgrund av Standarder och riktlinjer för kvalitetssäkring inom det europeiska området för högre utbildning (ESG). Varje program som utvärderas ska bedömas mot samtliga kriterier.

Studentrepresentanter ska erbjudas plats i arbetet med självvärderingsrapporten.

Ämneschef ska fastställa självvärderingsrapporten, lämna in den och ifylld översikt över examensmål till ansvarig handläggare vid Utbildningsadministrativa avdelningen.

Mall för självvärderingsrapport tillhör Riktlinjer för utbildningsutvärderingar och är obligatorisk att använda.

- Rapporten ska vara beskrivande och, när så är lämpligt, analyserande och värderande, och i förekommande fall, belysas med exempel. Styrkor och utvecklingsområden ska även anges. Se även slutnot.
- Rapporten ska utgå från aktuella förhållanden och planerad utveckling.
- Rapportens olika delar ska tillsammans ge en helhetsbild av utbildningen, utan länkar till ytterligare information.
- Kriterierna är numrerade. Det finns därmed möjlighet att referera mellan olika kriterier.
- Rapporten ska maximalt omfatta 20–30 sidor, inklusive ”malltext”. Sidantal per kriterium kan variera beroende på vilket program som självvärderingen avser.
- ”Malltext” och kriterier får inte tas bort. Nya underrubriker får läggas till.
- Obligatoriska bilagor till självvärderingsrapporten är utbildningsplan (grundnivå och avancerad nivå) och översikt över examensmål.

Sammanfattning

- Sammanfattning av självvärderingen i form av de styrkor och utvecklingsområden som har identifierats.

Magisterprogrammet programmet i Opera, inriktning repetitör nyinrättades efter en revidering 2021. Programmet är därmed ett relativt nytt program, och läsåret 2024-2025 genomgår den tredje studenten sedan starten utbildningen. Eftersom kursvärderingar hittills varit mycket positiva, samtidigt som programmet är nytt, ser vi ingen anledning att göra stora förändringar i nuläget, utan i stället fortsätta samla in erfarenhet av att driva programmet.

Utifrån denna självvärdering framstår det som **styrkor** att:

- -programmet har kursplaner som är ändamålsenliga, och att programmet har en god måluppfyllelse gentemot de nationella examensmålen, samt goda rutiner kring examinationer.
- Undervisningsformer som är väl anpassade för utbildningen, där studentens lärande är i centrum.
- Utbildningen vilar på konstnärlig grund och beprövad erfarenhet. Det är en styrka att utbildningen utformats utifrån lärarnas personliga kompetens och erfarenheter.

- Programmet ger färdigheter och kunskaper som studenterna har nytta av i arbetslivet.
- att programmet har planerats och genomförs med den konstnärliga praktiken och yrkeslivet i centrum.
- Lärarnas kompetens mycket väl fyller programmets behov
- Studenterna har goda möjligheter att påverka framtida utformning av programmet genom kursvärderingar.
- Studiemiljön är mycket god, med lokalerna, instrumenten och samarbetsprojekt med externa parter som operahus och teatrar som särskilda styrkor.
- De internationella nätverken ger en värdefull möjlighet till kontakt med andra repetitörsstudenter, sångstudenter och lärare i resten av Europa.

Utmaningar och utveckling

- I framtiden, när programmet genomförts fler gånger kan en alumniundersökning vara motiverad
- Att hålla kursplanerna uppdaterade gentemot möjliga framtida förändringar i samarbetsformer med kandidatprogrammet för operasångare
- Kompetensförsörjningen i framtiden i och med annalkande pensionsavgångar
- I framtiden är det nya gemensamma Campusprojektet en utmaning- viktigt är att ämnesenheterna får tillräckligt god tillgång till lokaler och instrument utan att schemaläggning och planering blir oflexibel.
- samarbetet med sångprogrammen kräver noggrann samplanering, och gör repetitörsprogrammet känsligt för förändringar i sångprogrammets upplägg.

Inledning

Om programmet

Beskriv ambitionen/idén/syftet till programmet.

Operarepetitörens roll är komplex och rymmer en mångfald av deluppgifter som kräver en bred uppsättning färdigheter och kunskaper. De pianistiska färdigheterna är en grundläggande beståndsdel- dessa används sedan i repetitörens yrkespraktik i kombination med andra färdigheter. Detta ettåriga program på avancerad nivå ger pianister med en kandidatexamen eller motsvarande en möjlighet till fördjupning i repetitörsyrket. Programmet syftar till att ge en introduktion till opera repetitörens viktigaste färdigheter och kunskapsområden. I Sverige finns inga utbildningar för repetitörer på kandidatnivå- specialiseringen kräver en redan utvecklad pianistisk förmåga för att studenten ska kunna tillgodogöra sig de olika moment där pianospelet används som ett verktyg i samspelet med främst sångare, men också dirigent och andra yrkesgrupper i en operaproduktion. Programmet syftar också till att ge studenten överblick och sammanhang för att studenten ska kunna identifiera hur denne ska bygga vidare på dessa i framtiden. Slutligen syftar programmet till

att ge en grundläggande bild av metodik och kunskapsutveckling inom konstnärlig forskning.

Vid Operahögskolan i Stockholm (nu en del av SKH) har en påbyggnadsutbildning i någon form för pianister som vill fördjupa sig och specialisera sig i arbetet som operarepetitör funnits sedan 1989. Utbildningen var en tvåårig högskoleexamen 1989–2007, en tvåårig masterutbildning 2007-2015. Utbildningen var länge i princip den enda i sitt slag i Sverige, och hade stor betydelse för kompetensförsörjningen i den svenska operavärlden. Från år 2013 beslöt man att inte ge utbildningen under följande läsår på grund av resursbrist. År 2016 utlystes en ettårig magisterutbildning i samarbete med Kungliga Operan, men ingen student togs in. Samarbetet med Kungliga Operan krävde att de sökande, för att accepteras, skulle bedömas vara färdiga att gå in och göra relativt självständig praktik på operahuset, något som visade sig svårt att uppfylla.

År 2020-21 omarbetades programmet i grunden, en ny planering för utbildningen skapades med fokus på samarbete med kandidatprogrammet i sång med lärarna på enheten för opera som handledare och lärare, för att vinna pedagogiska och planeringsmässiga synergieffekter. Nya kursplaner och utbildningsplan togs fram.

Utbildningens upplägning och nyckeltal

Underlag tas fram av Utbildningsadministrativa avdelningen. Utbildningens upplägning framgår av utbildningsplanen.

Undervisningsspråk: Svenska

Huvudområde: Opera

Inriktningar: repetitör

Antagning: cirka en student varje höst

Behörighet: Grundläggande behörighet för programstudier på avancerad nivå samt Särskild behörighet:

- Konstnärlig musikalisk kandidatexamen eller yrkesexamen i piano om minst 180 högskolepoäng.
- Svenska 1, 2 och 3.
- Engelska 5.
- Godkänt behörighetsprov.

Urval: Urval till utbildningen sker genom urvalsprov. Vid urvalsproven bedöms pianistisk teknik, förmåga att spela klaverutdrag och partitur, musikaliskt uttryck, notläsningsförmåga, musikteoretiska kunskaper och färdigheter i musikaliskt instuderings- och repetitionsarbete.

Kommentar

Programmet genomförs i nära samarbete med kandidatprogrammet i sång. Detta av flera skäl:

- Samarbetet med sångare är själva kärnan i repetitörens yrke.
- Sångstudenter och repetitörstudenter blir medvetna om varandras arbete och konstnärliga praktik.
- De lärare som arbetar med sångstudenterna i de olika kurserna och kursmomenten där samarbetet sker, blir också lärare och handledare åt repetitörstudenten. Därigenom vinner man pedagogiska synergieffekter och utnyttjar personalresurserna på SKH Opera effektivast.

Utbildningen är upplagd på följande sätt:

Hösttermin

Repetitör 1, 30 hp

Delkurs 1 ger en bred praktisk introduktion till de färdigheter och kunskaper som ingår i repetitörens yrkesroll.

Momenten i delkursen är indelade i ett antal huvudspår, kopplade till varsin examination.

1. I en grundkurs i att dirigera och att följa och samarbeta med dirigent ger studenten grundläggande kunskaper i dirigentens arbete med ett partitur, dirigering av accompagnatorecitativ och fördjupande arbete med en scen ur den romantiska repertoaren. Momentet examineras vid ett tillfälle där studenten dirigerar och repeterar scenen och sedan spelar samma scen under ledning av dirigent. Kursen leds av en erfaren lektor i dirigering som tidigare undervisat vid dirigentutbildningen vid KMH.
2. Genom musikdramatiskt arbete med sångare ur kandidatprogrammet årskurs 2 och regissör ges tillfälle att integrerat fördjupa förståelsen för musikdramatisk konception och analys, och stilistiska musikaliska ställningstaganden. Genom arbetet ges också ett sammanhang för att utveckla relevanta pianistiska färdigheter-att efterlikna en orkester i spel från klaverutdrag i musik från olika epoker. Momentet examineras genom en praktisk redovisning, som även är examination för sångstudenterna i deras musikdramatiska kurs, samt ett reflekterande samtal.
3. Ett moment med fokus på coaching och repetitörens arbete med instruktion, instudering och musikalisk interpretation består av handledda repetitioner där studenten samarbetar med och instruerar sångare i kandidat 1 inför en konsert. Momentet examineras vid ett av repetitionstillfällena, med ett efterföljande reflekterande samtal.
4. Ett moment med särskilt fokus på gestaltning av recitativ består av en intensiv vecka med sångstudenterna i årskurs 2 kandidatprogrammet samt tillresta repetitörsstudenter från utbildningarna i Oslo och Helsingfors. Under veckan arbetar repetitörsstudenter och sångare tillsammans med gestaltning av secco-recitativ, utforskar språkets och dramats betydelse för gestaltningen, stilistiska frågor och improvisatoriska metoder för att utveckla flexibilitet och kommunikation mellan sångarna såväl som mellan sångare och repetitörstudenter. Repetitörsstudenterna arbetar med olika aspekter av spel på fortepiano och cembalo till secco-recitativ. Momentet redovisas genom en musikdramatisk redovisning av arbetet vid vilken repetitörsstudenten spelar fortepiano och cembalo, samt ett reflekterande samtal.

Under terminen ges även undervisningstillfällen och aktiviteter som stöder studentens lärande i de fyra huvudmomenten:

- Undervisning i italiensk lyrisk diktning ges kopplat till repertoaren i moment 2,3, 4 och i moment 1 om repertoaren är på italienska.
- Praktiska undervisning/handledningstillfällen med lektorer och adjunkt i musikalisk gestaltning löpande under terminen ger studenten tillfälle att ta upp praktiska problem och frågeställningar på eget initiativ och få feedback och undervisning från de olika lärarnas perspektiv och specialkompetenser.

- Handledningstillfällen med en av sångpedagogerna för att få tillfälle att diskutera frågor om röst och sångteknik, och sätta det musikaliska gestaltungsarbetet i ett sångtekniskt perspektiv
- Auskultationer på lektioner med sångstudenter hos lektorer och adjunkt i musikalisk gestaltning ger inblick i hur de lärare som arbetar med repetitörsyrket på ämnesenheten arbetar med sångarna, olika metoder och arbetssätt. Tillfälle ges till samtal och återkoppling.
- Auskultationer på lektioner med sångstudenter hos enhetens sångpedagoger (lektor och adjunkt i sång) ger inblick i hur sångpedagogerna tillsammans med sångstudenterna arbetar långsiktigt med sångteknik, olika metoder och arbetssätt. Tillfälle ges till samtal och återkoppling.

Delkurs 2 ger en introduktion till konstnärlig forskning och till grundläggande metoder och teori för utveckling av studentens konstnärliga praktik genom ett utforskande förhållningssätt. Kursen ger genom seminarier och handledning perspektiv på studentens egna konstnärskap samt syftar till att utveckla ideer och planering inför studentens utforskande arbete under termin 2 av magisterprogrammet.

Vårtermin

Examensarbete repetitör, 30 hp

Kursen Examensarbete repetitör samlar, fördjupar och breddar ytterligare de färdigheter och kunskaper studenten tillgododgjort sig under höstterminen genom att studenten deltar i förberedelse och genomförande av en operaproduktion, normalt kandidatprogrammets examensproduktion. Produktionen är vanligtvis i samarbete med ett operahus, med professionell dirigent, och orkester och de sista två veckorna är arbetet utlokaliserat till det aktuella operahuset. Genom det produktionsinriktade arbetet ges övning och inblick i arbetslivets arbetssätt, processer och krav. Här får studenten också tillfälle att öva på sin yrkesroll i en produktion i samarbete med andra yrkesgrupper- dirigent, regissör, orkester och konstnärlig och teknisk personal vid ett operahus. Lärarna i musikalisk gestaltning vid SKH-Opera fungerar arbetar också med produktionen, och fungerar som handledare. Repetitörsstudenten får avgränsade uppgifter med självständigt ansvar för musikalisk gestaltning/instudering, där handledningen är glesare än under hösten. Under det sceniska arbetet fungerar repetitörsstudenten som en av tre repetitionspianister. Mer eller mindre kopplat till arbetet i produktionen genomför studenten ett eget undersökande arbete som genom studentens konstnärliga praktik utforskar och fördjupar någon aspekt av studentens konstnärskap.

Delkurs 1 fokuserar på studentens eget förberedelsearbete, samt på fördjupat musikaliskt konceptionsarbete och repetitionsarbete tillsammans med sångstudenter och dirigent. Studenten får huvudansvar för två partier i materialet, och förbereder sångstudenterna inför scenisk repetitionsstart. I arbetet ingår kommunikation med dirigenten och att överlämna ledningen till dirigenten, och

spela under de första musikaliska repetitionerna med dirigent. Delkursen examineras genom två examinationer.

- 1001 en musikalisk repetition med sångare och dirigent + ett reflekterande samtal
- 1002 en öppen coachingsession ledd av studenten + ett reflekterande samtal

Delkurs 2 Fokuserar på repetitörens roll under den sceniska repetitionsperioden av en operaproduktion, med spel under sceniska repetitioner, musikaliska repetitioner som fördjupar interpretationen parallellt med det sceniska arbetet och fortsatt samarbete med dirigent och regissör. Under de avslutande avslutande fasen av produktionen vid ett operahus/teater ingår även att övervaka orkesterrepetitioner samt lyssningsuppgifter och kommunikation/notes till dirigent och sångare om balans och diktion.

Delkursen examineras genom tre examinationer:

- 1003 En scenisk repetition
- I regel ett pianogenrep där studenten spelar större delen eller hela materialet i produktionen
- 1004 en repetition med orkester

En scenisk orkesterrepetition under vilken studenten har ansvar för kommunikation med dirigent om balans mellan orkestr och sångare, samt med sångare om feedback vad gäller hörbarhet, diktion

- 1005 ett konkluderande reflekterande samtal

Ett samtal som ger studenten tillfälle att reflektera och redogöra för hur rollen som repetitör i en produktion kopplar in i operaproduktionen i stort samt samarbetet med de olika yrkesgrupperna.

I delkurs 3 undersöker studenten en egen frågeställning genom sin konstnärliga praktik samt dokumenterar och kommunicerar resultaten från densamma praktiskt och i skrift eller i en blandning av olika media.

Examineras vid tre examinationer.

- 1006 en praktisk redovisning av det egna projektet
- En "lecture recital" där studenten praktiskt visar och redogör för sina frågeställningar och resultat
- 1007 en dokumentation av det egna projektet i skrift eller i en blandning av olika media
- 1008 ett reflekterande samtal

De tre examinationsformerna säkerställer att studenten ges tillfälle att både handgripligen visa hur frågeställningarna och det utforskande arbetet spelar in i den konstnärliga praktiken, samt att redogöra för arbetet i tal och skrift (alternativt andra media när så är lämpligt).

Nyckeltal*

Startår per studentkull	2023	2022	2021
Avancerad nivå			
Antal sökande och antagna studenter (inklusive uppgift om andel kvinnor respektive män)	Sökande: totalt 4 (programmet ställdes in)	Sökande: totalt 4. 2 kvinnor, 2 män Antagna: totalt 1. 1 kvinna, 0 män	Sökande: totalt 4. 3 kvinnor, 1 man Antagna: totalt 1. 1 kvinna, 0 män
Antal helårsstudenter (heltidsekvivalenter)		1 HST	1 HST
Antal helårsprestationer (heltidsekvivalenter)		1 HPR	1 HPR
Prestationsgrad (antal genomförda examinationer omräknade i helårsekvivalenter dividerat i antal registrerade studenter omräknade i helårsekvivalenter)		100%	100%
Antal examina		1	

* Uppgifter hämtas från befintliga system samt årsredovisningen.

Kommentar

I regel finns det möjlighet att bereda plats för en student per år vid programmet.

Antalet sökande har varit relativt lågt- det är inte orimligt för en smal utbildning som detta, men ämnesenheten strävar att göra programmet synligt och känt i sammanhang där framtida studenter kan tänkas finnas. Läget är också snarligt i våra nordiska grannland- rekrytering till repetitörsprogrammen är en utmaning. Samtidigt som alla lärosäten i Norden har mycket få platser på programmen, så tas inga studenter in vissa år p.g.a. brist på kompetenta sökande.

Självvärdering

- 1. att utbildningen når kraven i högskolelagen och i examensbeskrivningarna i de förordningar som ansluter till lagen, d.v.s. att de faktiska lärandemålen motsvarar examensmålen och att de examineras på ett rättssäkert sätt**

Beskriv, analysera och värdera, belys gärna med exempel. Relatera till ifylld översikt över examensmål.

Vid programmets nyinrättande 2021 togs kursplaner fram efter en tänkt planering som byggde på samarbetsmöjligheterna med kandidatprogrammet för operasångare. Huvudfokus var att göra en ettårig magisterutbildning med fokus på repetitörens praktik. Revideringen krävde som underlag en detaljerad måluppfyllelse mellan faktiska lärandemål i kursplanerna och de nationella examensmålen. Måluppfyllelsen mot examensmålen var därmed också en utgångspunkt vid utformandet, och det som följer är en redogörelse för tankegångarna vid inrättandet, examensmål för examensmål, något reviderat av erfarenheterna av att driva programmet under två läsår. (De nationella examensmålen i kursiv)

Måluppfyllelse

- *visa kunskap och förståelse inom det huvudsakliga området (huvudområdet) för utbildningen, inbegripet såväl överblick över området som fördjupade kunskaper inom delar av området samt insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete*

Den breda överblicken över området är ett resultat av samtliga delmoment.

Överblicken som mål i sig uppnås i huvudsak under examensproduktionen/examensarbetet, där studenten genom reflekterande samtal examineras och får redogöra för repetitörens yrkesroll, konstnärliga praktik och samverkan med andra discipliner i en operaproduktion. Fördjupade kunskaper inom delar av området uppnås inom varje kursmoment för sig, där de examineras dels genom praktiska redovisningar, dels genom reflektionssamtal.

Insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppnås dels inom den forskningsförberedande delkursen under höstterminen, dels i arbetet med studentens eget utforskande arbete under vårterminen. I Repetitör 1, delkurs 2 examineras målet genom att studenten redogör för sitt eget planerade utforskande arbete och hur det står i relation till aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete. I Examensarbete, delkurs 3 examineras målet genom presentationen och dokumentationen av studentens utforskande arbete.

— *visa fördjupad eller breddad kunskap om metod och processer inom området*

Under höstterminen uppnås en breddad överblick över metoder och processer för musikalisk coaching, den dramatiska gestaltningens påverkan på musikaliska val i olika stilar, utveckling av sångteknik hos operasångare och sångteknikens samband med musikaliska och stilistiska val, språkets och textens betydelse för det musikaliska och musikdramatiska uttrycket, dirigering och att följa dirigent samt för metoder och innehåll inom konstnärlig forskning. Under vårterminen uppnås fördjupad kunskap om flera av dessa metoder och processer genom att studenten får tillämpa dem självständigt inom ramen för en operaproduktion. Fördjupad kunskap om metoder och processer inom konstnärlig forskning uppnås också genom att studenten genomför ett eget undersökande arbete.

— *visa fördjupad eller breddad erfarenhet av metod och processer inom området*

Se föregående examensmål. Praktik och kunskap är nära sammanbundna i repetitörens praktik, och på alla de områden som nämns i föregående lärandemål uppnår studenten inte bara kunskap om, utan även direkt erfarenhet av metoder och processer knutna till de olika kunskaps- och färdighetsområdena.

— *visa förmåga att självständigt beskriva, analysera och tolka form, teknik och innehåll*

Studenten tränas i att beskriva, analysera och tolka form, teknik och innehåll i samtliga kursmoment, och olika aspekter av målet uppnås i de olika kursmomenten. Att kunna beskriva, analysera och tolka examineras främst i form av reflekterande samtal med riktade frågor där studenten får redogöra för sina val och motivera dem, men också i de praktiska moment som innebär en syntes av praktiskt arbete och diskussion, tex coaching-momentet och kommunikationen med andra yrkesgrupper om konstnärliga val - tex regissör och dirigent. Under Examensarbetet driver studenten självständigt den musikaliska gestaltningen av valda musikdramatiska scener, och kommunicerar med dirigent, sångare, regissör och sångpedagoger om olika konstnärliga val och problem. De specifika lärandemål som kopplar till det nationella lärandemålet examineras dels genom praktiska moment där verbal kommunikation är en naturlig del av praktiken (tex coaching av sångare), dels genom reflekterande samtal, dels genom skriftliga uppgifter och dokumentation (i arbetet med det egna utforskande projektet).

— *visa förmåga att kritiskt reflektera över sitt eget och andras konstnärliga förhållningssätt inom huvudområdet*

Studenterna reflekterar över sitt eget och andras konstnärliga förhållningssätt inom samtliga delkurser- det är en förutsättning för praktiken som repetitör att kunna reflektera kring sångarnas konstnärliga förhållningssätt - en huvuduppgift är att arbeta med och ge feedback på sångarens musikaliska och musikdramatiska gestaltning. Detta examineras genom praktiska moment för coaching och

repetitioner samt vid reflekterande samtal. Förmåga att kritiskt reflektera över sitt eget konstnärliga förhållningssätt tränas genom reflektion och handledning i de olika momenten, och examineras i reflekterande samtal. Därutöver får studenterna träning i att bli medveten om andra yrkesrollers konstnärliga val och förhållningssätt i samarbetet med regissör, dirigent, sångpedagoger. I grundkursen om metoder och teori för konstnärlig forskning får studenten reflektera över andras konstnärliga forskning och sätta sin egen konstnärliga praktik i relation till dessa.

— *visa förmåga att med ett personligt uttryck skapa och förverkliga egna idéer,*

I alla moment finns ett element av att, inom ramarna för momentet, skapa och förverkliga egna idéer. inom ramarna för den kollaborativa yrkesrollen som repetitör.

— *visa förmåga att självständigt identifiera, formulera och lösa konstnärliga och gestaltningsmässiga problem*

Samtliga delkurser och moment innehåller moment där studenten ska lösa olika konstnärliga och gestaltningsmässiga problem. Under vårterminen i kursen Examensarbete, ökar graden av självständighet.

— *Visa förmåga att planera och med adekvata metoder genomföra kvalificerade konstnärliga uppgifter inom givna tidsramar,*

Studenten löser olika konstnärliga uppgifter inom givna tidsramar i samtliga praktiska moment samt i det självständiga utforskande arbetet. Graden av självständig planering av arbetet ökar under vårterminen, när studenten leder sångare i musikaliskt arbete i examensproduktionen. För alla uppgifter gäller att studenten planerar och genomför sitt eget arbete, där tidsramarna utgörs av textlika faser i repetitionsarbetet som kräver olika typer av förberedelse och färdigheter-med examinationerna som naturlig yttre tidsram.

— *visa förmåga att i muntligt och skriftligt eller på annat sätt klart redogöra för och diskutera sin verksamhet och konstnärliga frågeställningar i dialog med olika grupper,*

Kommunikation är en central del av repetitörens praktik. I de moment som utvecklar studentens förmåga att leda repetitionsarbete med sångare examineras kommunikationsförmågan direkt i en coachingsession. Utöver detta utvecklas och prövas i andra moment studentens förmåga att kommunicera med andra yrkesgrupper- till exempel regissör, språkcoach och dirigent - roller som på olika sätt genom sina konstnärliga beslut påverkar de musikaliska konstnärliga valen. Samarbete och kommunikation med dessa yrkesroller utvecklas och prövas i moment under både höst- och vårtermin.

I examensarbetets utforskande del ingår både en muntlig och praktisk redovisning av studentens arbete, och en skriftlig eller multimedial dokumentation av arbetet som sedan läggs upp i DIVA.

- *visa sådan färdighet och kunskap som fordras för att självständigt verka i arbetslivet*

Examensarbetets produktionsdel (delkurs 1 och 2) liknar största möjliga mån yrkeslivets förutsättningar både för repetitörsstudenten och för de sångstudenter som deltar. Samtliga moment som examineras praktiskt (färdigheter och kunskaper) när så är lämpligt, med kompletterande reflekterande samtal (kunskaper som inte direkt kan utläsas av de praktiska examinationerna). Höstterminens moment i delkurs 1 är alla utformade med repetitörens huvuduppgifter i sin yrkespraktik som ledstjärna: Musikalisk gestaltning/coaching, repetitionspianist under sceniska repetitioner, continuospel, repetitionsdirigering och samarbete med dirigent.

- *Visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta konstnärliga aspekter*

Att göra bedömningar med hänsyn till relevanta konstnärliga aspekter är en förutsättning för den musikaliska gestaltningen som är en av repetitörens huvuduppgifter. Det är likaså en förutsättning för kommunikation med andra yrkesgrupper och hur repetitören löser pianistiska uppgifter i repetitions- och ibland i föreställningssituationen. Förmågan att göra bedömningar ses som integrerad med konstnärliga och kommunikativa val, och examineras både praktiskt i klingande och gestaltande redovisningar samt, när det är mer relevant för typen av bedömningar, genom samtal eller i skrift.

- *visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta samhällliga aspekter,*

Studenten reflekterar inom den forskningsförberedande kursen tillsammans med magisterstudenterna i sång över operakonstens roll i samhället på ett grundläggande plan. I den mån studenternas utforskande projekt har en samhälllig dimension så diskuteras och problematiseras den vid examinationerna av grundkursen i konstnärlig forskning under höstterminen, samt under studentens eget utforskande arbete under vårterminen.

- *visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta etiska aspekter,*

I repetitörens yrkesroll är etiska bedömningar och hänsynstaganden relevanta, särskild under coaching-moment med sångare. Repetitörens samarbete i ett arbetslag i en produktion eller i samarbete med till exempel en sångpedagog i pedagogiska situationer rymmer också etiska problem och bedömningar. Under utbildningen tas olika sådana aspekter upp, och diskuteras vid examinationssamtalen. Därmed prövas studentens förmåga att göra etiska bedömningar genom reflektion, och även där det är relevant direkt i handledning i till exempel de examinationer som har formen av repetitioner.

— *visa insikt om konstens roll i samhället*

Se ovan, under ”förmåga att göra bedömningar med hänsyn till relevanta samhälleliga aspekter”. Att visa insikt kontra att kunna göra bedömningar ser vi som snarlika förmågor.

— *visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.*

I samtliga moment betonas studentens förmåga att själv identifiera utvecklingsområden i sin konstnärliga praktik, och denna fråga är en given del av samtalet vid de examinationer som har samtal som form. Utöver detta är studentens utforskande arbete genom sin konstnärliga praktik i sig ett arbete som bygger på att studenten identifierar någon del av sin praktik som denne vill utveckla och tar fram en plan för ett planerat genomförande med innehåll, metoder och exposition, genomför den och redovisar resultatet.

Examensarbete

Det är ett medvetet val att Examensarbetet sker i form av att repetitören axlar rollen som repetitör i en operaproduktion, där det praktiskt konstnärliga arbetet är så likt en situation i yrkeslivet som möjligt. Studentens utforskande projekt driver studenten parallellt under vårterminen, och det uppmuntras att det har en koppling till arbetet i produktionen, men det är inte ett tvång- studenten väljer själv projektets innehåll, metoder och genomförande.

Rättssäker examination

En matchning av de faktiska lärandemålen i kursplanerna gentemot de nationella examensmålen för magisternivån gjordes redan vid inrättandet.

Stor vikt lades vid att se till att formen för examinationerna verkligen ger studenten möjlighet att visa de kunskaper och färdigheter som lärandemålen ställer upp. Till exempel leder studentens arbete med coaching på höstterminen fram mot en konsert, men eftersom det är coaching som är fokus i momentet examineras inte momentet vid konserten, utan vid en öppen coachingsession. De flesta examinationer uppdelade i ett praktiskt moment och ett reflekterande samtal, för att studenten ska kunna visa både praktiska färdigheter och sådana resonemang och kunskap som inte självklart kommer till uttryck i det praktiska arbetet.

Studenten får information om tidpunkt för examinationerna, hur de går till och vilka lärandemål som examineras i god tid, i en studievägledning som ger översikt över terminen och kurser, delkurser och kursmoment.

Analys

De nationella examensmålen är mycket övergripande i sin formulering, därför är den matchning i en matris som görs mellan lärandemål på programmet och de nationella målen vid inrättande och självvärdering (se bilaga) ett trubbigt verktyg för förståelse. Man kan knappast säga att studenten uppnår, till exempel, ”erfarenhet av metod och processer inom området” vid ett givet tillfälle eller i en

given examination. Snarare ger olika delkurser, moduler och aktiviteter erfarenhet av olika metoder och processer, eller av samma metoder och processer med olika grad av fördjupning. Genomgången ovan strävar att ge en mer detaljerad bild av hur matchningen är beskaffad, och kan sägas vara en sammanfattning av hur den planerades att fungera vid inrättandet, uppdaterad av erfarenheten som genomförandet av två läsår av programmet gett.

En utmaning vid ett målbaserat bedömningsystem som ska appliceras i en praktisk konstnärlig disciplin är att det finns en inneboende paradox mellan att formulera lärandemål som är tillräckligt tydliga för att kommunicera exakt vad studenten ska uppnå för att bli godkänd, och att samtidigt hålla lärandemålen enkla och hållbara över tid.

Inför inrättandet identifierades genom diskussion i kollegiet med utgångspunkt både i repetitörens praktik och de nationella examensmålen ett antal huvudfokus som ansågs utgöra de prioriterade delarna av repetitörens praktik på en magisterutbildning.

- Fokus på interaktionen med sångarna
- Fokus på praktiken som pianist och repetitör i en musikdramatisk repetitionssituation
- Fokus på metoder för att angripa ett material, inför uppgiften som repetitör
- Fokus på de konstnärliga valen inom rollen som repetitör
- Fokus på samarbetet med andra yrkesroller
- Fokus på källor och metoder för att hämta in kunskap om stil och konstnärliga val

När dessa sedan konkretiserades till lärandemål, blev resultatet i vissa fall lärandemål som bara förekommer en gång kopplat till en enda examination (till exempel "att kunna på en grundläggande nivå dirigera en operascen och följa en dirigent"). Andra lärandemål är mer övergripande till sin natur- till exempel "kunna reflektera kring textens och språkets betydelse för den musikdramatiska och vokala gestaltningen"- och olika aspekter av lärandemålet examineras vid flera examinationer (för just detta lärandemål vid momenten för musikdramatiska scener, secco-recitativ, coaching och planeringen av ett eget undersökande projekt). Att samma lärandemål examineras vid fler än en examination kan tyckas konceptuellt otydligt- när har studenten egentligen uppnått målet? Dock anser vi att alternativet- att precisera i varje delmoment exakt hur ett sådant övergripande lärandemål manifesterar sig- skulle leda till en överlastad kursplan utan att egentligen vara mer verklighetsförankrad. För att säkerställa att kursplanerna är förståeliga och användbara för studenterna på programmet, och att de förstår hur lärandemål och examinationer samspelar har programansvarig genomfört riktade intervjuer utöver de ordinarie kursvärderingarna. Svaren har varit positiva, och vi ser det som ett tecken på att kursplanerna fungerar ur detta perspektiv.

Värdering

Det är en styrka att programmet har kursplaner som är ändamålsenliga, och att programmet har en god måluppfyllelse gentemot de nationella examensmålen. Rutinerna för examination säkerställer också att principer för rättssäker examination efterlevs. Efter detta läsår, när vi kommer att ha haft den tredje studenten på programmet, bör kursplanerna läsas igenom av beredningsgruppen på ämnesenheten och eventuella justeringar utifrån erfarenheter och ny kursplanemall på SKH diskuteras.

2. att undervisningen fokuserar studenters lärande

Beskriv, analysera och värdera, belys gärna med exempel.

Undervisningen i programmet sker till stor del enskilt, men också i grupp (framför allt repetitioner och reflektionsseminarier). Vid alla moment utom den forskningsförberedande delkursen står studentens konstnärliga praktik helt i centrum- och undervisningsformerna ger goda förutsättningar till dialog och flexibilitet. Det är enkelt att justera undervisningen utifrån studentens förutsättningar, individuella uppsättning förkunskaper, styrkor och utmaningar.

Undervisning i kurserna sker i huvudsak i dessa former:

1. Praktiska lektioner (dirigering, övning på att följa dirigent, praktiska handledningslektioner (där studenten själv kan ta upp olika problem, frågor och teman, ger tillfälle till återkoppling efter repetitioner och coachingsessioner med sångare))
2. Repetitioner med sångare under handledning (studenten leder arbetet-handledaren kan antingen ge feedback efteråt eller ge feedback/förslag under själva repetitionen)
- 3.Handledning vikt för särskilda teman (sångteknik, coaching, forskningsförberedande inför den utforskande delen av det självständiga arbetet)
4. Seminarier i grupp (inför vissa kursmoment, särskilt i den forskningsförberedande tillsammans med sångstudenterna på)

Nr 1-3 är helt skräddarsydda för studenten och är antingen enskild undervisning eller i en samarbetsituation med handledning som fokuserar på studentens färdigheter och kommunikation i samarbetet. Nr 4 sker i mindre grupper- 5-8 studenter, och ger därför goda möjligheter till att ge individuell återkoppling och tillfällen för studenten att ställa frågor och problematisera och reflektera i samspel med lärare och medstudenter.

Analys

Det är en styrka för programmet att det på enheten för Opera finns 3 heltidstjänster och en 60%-tjänst i musikalisk gestaltning. Dessa lärare arbetar främst med sångstudenterna, men genom att repetitörsprogrammet drivs i samarbete med kandidatprogrammet i sång kan repetitörsstudenten få handledning och feedback från olika lärare i olika kurser, delkurser och moment, och får därigenom återkoppling och undervisning från olika lärares unika kompetenser och perspektiv. I ljuset av att det kommer att ske pensionsavgångar under de närmaste åren är det av högsta vikt för repetitörsutbildningen likväl som för sångprogrammet att rekryteringen sker i tid och faller väl ut. Det kan ses som en utmaning att introducera de lärare som nyrekryteras i att handleda i programmet, främst för att det kan innebära mer tidsåtgång för överlämning och koordinering.

Värdering

Programmet har styrkor i form av kombinationen av undervisningsformer. Arbete under handledning och enskild undervisning är fokuserade på studentens praktiska arbete, och kan anpassas till olika studenters behov. Gruppseminarier med medstudenter vid sångprogrammen ger tillfälle att diskutera tillsammans med samarbetspartners. Studentens lärande är i centrum för samtliga dessa. En utmaning i framtiden är kompetensförsörjningen, en annan är att samarbetet med sångprogrammen kräver noggrann samplanering, och gör repetitörsprogrammet känsligt för förändringar i sångprogrammets upplägg. Arbetet med sångare är kärnan i repetitörens praktik, därför är ett fortsatt fokus på samarbete med sångprogrammet avgörande för programmets kvalitet.

3. att undervisningens innehåll och form vilar på konstnärlig och/eller vetenskaplig grund samt beprövad erfarenhet

Beskriv, analysera och värdera, belys gärna med exempel.

Programmet bedrivs på konstnärlig grund. Huvudlärarna på utbildningen är lektorer, adjunkter eller professorer på ämnesenheten. De har alla lång dokumenterad konstnärlig erfarenhet och har genom SKH:s anställningsförfarande visat prov på pedagogisk skicklighet. Vid omarbetning inför nyinrättandet av programmet var alla lärare i musikalisk gestaltning inkopplade i processen, och form och innehåll har tagits fram i tät kollegial diskussion. Studentens uppgifter i utbildningen är till den överväldigande delen praktiskt konstnärliga – den teori som tas upp bildar i huvudsak stöd till färdigheterna och överblick för studentens nuvarande och framtida kunskapsinhämtning. Förutom lärarnas erfarenhet av repetitörsyrket har några av dem själva genomgått en repetitörsutbildning en gång i tiden- erfarenheter som också har varit värdefulla vid arbetet och legat till grund för innehåll och form.

Analys

Utbildningen fokuserar huvudsakligen på att utveckla studentens konstnärliga praktik, och vilar på konstnärlig grund. Lärarnas egen mångåriga erfarenhet av repetitörsyrket bildar grunden för att studentens lärande får stöd i de olika momenten. Att ta tillvara kompetensen och erfarenheten hos samtliga lärare i musikalisk gestaltning har varit avgörande för utformningen av programmet, och borgar för att programmet vilar på beprövad erfarenhet.

Värdering

Utbildningen vilar på konstnärlig grund och beprövad erfarenhet. Det är en styrka att utbildningen utformats utifrån lärarnas personliga kompetens och erfarenheter.

4. att utbildningen är användbar för studenterna och framtida arbetsliv

Beskriv, analysera och värdera, belys gärna med exempel.

Programmet strävar efter att så långt som är möjligt fokusera på praktiska färdigheter och kunskaper som är användbara för studenten i arbetslivet. Dessa moment kan delas upp i följande kategorier:

- Moment som direkt *efterliknar* arbetet med en produktion i arbetslivet.

T.ex. arbetet med examensproduktionen.

- Moment som tränar *färdigheter* som har direkt bäring på yrkesrollen som repetitör.

T.ex. momenten som tränar olika färdigheter under höstterminen - coaching, dirigering, secco-recitativ, pianospel från klaverutdrag m.fl.

- Moment som ger *kunskap och fördjupning* som har direkt bäring på yrkesrollen som repetitör.

T.ex. auskultationer vid instuderingar och sånglektioner, handledning i sångteknikens samband med musikalisk gestaltning, handledning i musikalisk dramaturgi, handledning om coaching i musikalisk gestaltning.

- Moment som ökar studentens *medvetenhet* om sin egen färdighetsträning och kunskapsinhämtning, och ger studenten metoder för att definiera sina behov i framtiden och utvecklas vidare.

Exempel: Alla moment innehåller detta moment genom att det är en stående del av reflektionssamtalen. Kursen i konstnärlig forskning genom den konstnärliga praktiken och den utforskande delen av examensarbetet fokuserar särskilt på detta.

Analys

Programmet är skapat med yrkeslivet i fokus. Det finns inte någon repetitörsutbildning på kandidatnivå i Sverige. I Norden är situationen densamma, medan det på vissa lärosäten i Tyskland finns kandidatprogram för repetitörer kopplade till dirigentutbildningen. Magisterprogrammet är därför ett sammanhang där studenter med en pianistutbildning i bagaget och erfarenhet eller nyfikenhet på arbete med sångare under ett år kan få en överblick över de olika sätt de färdigheterna kan användas i kontexten för en operarepetitörs praktik. Samtidigt utvecklas nya, angränsande färdigheter, och fördjupning och en progression i graden av självständighet sker från höst- till vårtermin. Det säger sig självt att ett ettårigt program inte kan täcka all fördjupning i samtliga moment som en repetitör utför i arbetslivet, men det är programmets ambition att täcka in både överblick och den viktigaste fördjupningen, samtidigt som studenten kan lämna programmet med en tydligare bild om hur denne kan fortsätta utveckla färdigheter och kunskaper. Prioriteringen som ligger bakom form och innehåll kan givetvis komma att omvärderas i framtiden, men i nuläget ligger den fast, stärkt av goda betyg i kursvärderingar. I framtiden, när fler studenter genomgått programmet, skulle det vara motiverat med en alumnienkät för att särskilt undersöka hur studenterna ser på hur användbara erfarenheterna från programmet är i arbetslivet. Ämnesenheten för Opera har goda kontakter med Kungliga Operan, och studenter har beretts möjlighet att auskultera vid repetitörernas arbete där. Kandidatprogrammet i sång har moment som är direkt utvecklande av artistiskt entreprenörskap. En fråga för framtiden är om repetitörsprogrammet skulle innehålla något motsvarande för repetitörer.

Värdering

Programmet ger färdigheter och kunskaper som studenterna har nytta av i arbetslivet. Det är en styrka att programmet har planerats och genomförs med den konstnärliga praktiken och yrkeslivet i centrum. I framtiden, när programmet genomförts fler gånger kan en alumniundersökning vara motiverad. Frågan om konstnärligt entreprenörskap eller arbetslivsorientering som moment i sig bör tas upp till kollegial diskussion.

5. att verksamma i utbildningen har aktuell ämnesmässig och högskolepedagogisk/ämnesdidaktisk kompetens

Beskriv, analysera och värdera, belys gärna med exempel.

De lärare som agerar handledare och lärare vid de praktiska momenten inom magisterprogrammet för operarepetitörer är lektorer och adjunkter i musikalisk gestaltning, samtliga pianister och operarepetitörer med många års erfarenhet av repetitörsyrket.

Utöver dessa möter studenten scenframställningslärare, som undervisar sångstudenterna i scenisk gestaltning samt regisserar de produktionsliknande kurserna. I olika moment samarbetar repetitörsstudenten med dessa, och bereds

möjlighet till feedback, diskussion och reflektion i samarbetet mellan musikalisk gestaltning och scenisk gestaltning.

Sångstudenterna arbetar med lyrisk diktning på främmande språk med lektor i italiensk lyrisk diktning, och repetitörsstudenten följer dels deras arbete, och får också själv undervisning i ämnet i minst två olika kursmoment.

Lektor och adjunkt i sång vid ämnesenheten för opera är erfarna sångare och sångpedagoger, som studenten auskulturer hos och får handledningstillfällen för att ställa frågor, fördjupa och reflektera över förhållandet mellan utveckling av sångtekniken och den musikaliska gestaltningen.

Slutligen har professor i musikdramatisk gestaltning haft kursansvar för delkursen som ger en grund för praktik och metod inom konstnärlig forskning, samt fungerat som huvudhandledare för den utforskande delen av studentens examensarbete. Programansvarig för repetitörsmagisterprogrammet har fungerat som bihandledare som bidrar med det ämnesspecifika perspektivet.

Tre av fyra lärare i musikalisk gestaltning, samt samtliga lärare i sång och musikdramatiskgestaltning har genomgått kursen högskolepedagogik 10Hp i SKH:s regi.

Kollegiet diskuterar löpande konstnärliga och pedagogiska frågor- i större eller mindre grupper.

Analys

Tillvaratagandet av kompetensen och erfarenheten hos samtliga lärare i musikalisk gestaltning har varit avgörande för utformningen av programmet. Kompetensen hos övriga lärare är även den avgörande för programmets kvalitet - särskilt i ljuset av repetitörsyrket som ett yrke där samarbetet med andra yrkesgrupper står i fokus. I dagsläget finns mycket god kompetens på ämnesenheten, det är avgörande för programmets framtida kvalitet att den tryggas.

Värdering

Lärarnas kompetens fyller mycket väl programmets behov, och kombinationen av yrkeserfarenhet och pedagogisk utveckling genom kollegiala samtal och högskolepedagogisk kurs tryggar kvaliteten och är en styrka. En utmaning i framtiden är pensionsavgångar och nyrekryteringar.

6. att studenterna har inflytande i planering, genomförande och uppföljning av utbildningen

Beskriv, analysera och värdera, belys gärna med exempel.

Då flera moment är arbeten i grupp där planering och schemaläggning är beroende av samarbetet med kandidatprogrammet i sång, är studentens inflytande över den faktiska planeringen begränsad i dessa moment. Däremot har studenten viss

möjlighet att påverka schemaläggning av praktiska enskilda lektioner och handledningar. Studenten får också möjlighet i vissa moment att påverka repertoarval, men då tillsammans med sångstudenterna och lärarna i kollegiet. När det gäller studentens eget utforskande arbete är studenten i hög grad fri att utforma arbetet som den finner bäst.

Analys

Samarbetsmomenten med sångstudenterna är essentiella för kvaliteten, och begränsar samtidigt naturligtvis hur mycket inflytande studenten kan ha över planering och genomförande av de momenten. Däremot har studenterna inflytande genom de ordinarie kvalitetsprocesserna- kursvärderingar och återkoppling i form av muntliga utvärderingssamtal.

Värdering

I dagsläget har programmet en planering som prioriterar moment som tränar färdigheter som studenten kan ha användning för i yrkeslivet. Eftersom dessa moment i hög grad är samarbetsmoment prioriteras dessa över studentinflytande över schemaläggning och planering av naturliga skäl. Det är en prioritering som innebär en styrka - studenten får goda tillfällen till att träna färdigheter som bildar kärnan i repetitörens yrke. De moment som är helt individuella rymmer mer möjligheter till studentinflytande, både i eget arbete och i dialog med lärare inför enskild undervisning. Studenterna har också goda möjligheter att påverka framtida utformning av programmet genom kursvärderingar.

7. att en för alla studenter tillgänglig och ändamålsenlig studiemiljö föreligger

Beskriv, analysera och värdera, belys gärna med exempel.

På enheten för Opera ges kandidatprogram i Operasång, magisterprogram för operasångare samt magisterprogram för operarepetitörer. Dessutom ges ett antal fristående kurser, framför allt på avancerad nivå som ger olika möjligheter till fördjupning för sångare med en kandidatutbildning i bagaget. Genom detta studieutbud finns det goda möjligheter för studenter att samarbeta och lära känna varandra för framtida samarbeten. Lokalerna är ändamålsenliga, det finns övningsrum, undervisningssalar, repetitionssalar och studiotheater med instrument av mycket hög kvalitet som används för undervisning, repetitioner, och kan bokas för egen övning när de inte är upptagna av undervisning.

Ett bibliotek med operalitteratur och en stor samling noter relevanta för ämnet finns tillgängligt för studenter (och personal). Biblioteket prenumererar även på NKODA- ett digitalt bibliotek för noter, IPAsource, en digital källa för lyrisk diktning, samt medicity- en streamingsite för västerländsk konstmusik, däribland många operaföreställningar. Studenterna har genom detta god tillgång till kunskap och referensmaterial i form av text, noter, audio och video. Ett lyssningsrum finns tillgängligt för att lyssna och titta på videofiler.

Till studiemiljön bör också räknas det faktum att enheten bedriver samarbetsprojekt både med andra ämnesenheter, andra högskolor (t. ex. dirigentprogrammen och musikerprogrammet vid KMH, samt externa samarbetspartners som operahuset och konsertlokaler).

Analys

Studiemiljön på ämnesenheten är mycket god. Studenten har goda möjligheter till egen övning och till att konsultera referenslitteratur, notmaterial och digitala källor. Miljön bidrar också till att möjliggöra möten mellan studenter i olika program. Samarbeten ger kontaktytor utåt i samhället och branschen.

Värdering

Studiemiljön är mycket god, med lokalerna, instrumenten och samarbetsprojekten som särskilda styrkor. I framtiden är det nya gemensamma Campusprojektet en utmaning- viktigt är att ämnesenheterna får tillräckligt god tillgång till lokaler och instrument utan att schemaläggning och planering blir oflexibel.

8. att kontinuerlig uppföljning och utveckling av utbildningen genomförs, bland annat med stöd av kursvärderingar

Beskriv, analysera och värdera, belys gärna med exempel.

Inom SKHs system för kursvärderingar ges studenterna möjlighet att ge feedback på genomgångna kurser. Synpunkterna från kursvärderingarna sammanställs och analyseras av kursansvarig lärare, som skriver en kursrapport som återkopplar till studenterna, kollegiet, ämneschef och som arkiveras. Utveckling av kurserna som görs på basis av kursvärderingar dokumenteras och återkopplas till studenterna. I de flesta kursmoment genomförs också muntliga utvärderingssamtal, där studenten ges möjlighet att ge en kompletterande bild. Resultat från dessa sammanställs och integreras i kursrapporten. Fortlöpande samtal förs inom gruppen av lärare som arbetar med programmet om utveckling och justeringar av genomförandet av kurser.

Analys

Riktlinjerna för kursvärderingar säkerställer en fungerande process. Dock har genomförandet flera år belastats av otillfredsställande IT-lösningar, men de senaste två åren har fungerat bättre. Anonymiteten är svår att tillfredsställa med endast en student på programmet. Programansvarig har genomfört kompletterande muntliga utvärderingar med fokus på relationen kursplaner-lärandemål-examinationer, samt upplägg av utbildningen i stort de första två läsåren.

Värdering

Nuvarande riktlinjer och IT-lösningar för kursvärderingar fungerar bra, och ger studenterna goda möjligheter att återkoppla för framtiden. Muntliga

kompletterande utvärderingar är värdefulla och lätta att genomföra eftersom antalet studenter är så lågt.

9. Övrigt

Eventuella beskrivningar, analyser och värderingar avseende exempelvis internationalisering, breddad rekrytering, hållbar utveckling och jämställdhet.

Inför arbetet med att omarbete programmet deltog SKH Opera i ”Joint Study Program- Opera coach”, ett tvåårigt utvecklingsprojekt inom nätverket NordOpera inom NordPlus. Nätverket har de flesta av Nordens och Baltikums operautbildningar på högskolenivå som medlemmar, och projektet strävade efter att undersöka situationen för operarepetitörsutbildningarna i Norden, med Stockholm Oslo, och Helsingfors som fokus. Projektet undersökte också förutsättningarna för Nordiskt samarbete kring repetitörsutbildningar. Möjligheten av ett gemensamt masterprogram undersöktes, men projektets slutsats var att samarbete i form av kortare intensivkurser med hjälp av NordPlus-mobiliteter var mer ändamålsenligt. Bakgrunden är att repetitörsutbildningarna på alla tre lärosätena i projektet har få studenter, och studenterna vid varje lärosäte har därför begränsade möjligheter att möta medstudenter i samma disciplin. Intensivveckorna kan därför ge möjligheter till möten repetitörsstudenter emellan, möjlighet för dem att samlas (ofta tillsammans med sångstudenter) kring något angeläget tema, och tillfälle att utbyta erfarenheter med varandra. Så kallade ”express-studentmobiliteter” i NordPlus är flexibla och ger goda möjligheter för att samla repetitörsstudenterna från tre eller flera lärosäten på ett ställe under en vecka. Från början planerades 3-4 sådana intensivveckor, men pandemin kom emellan, och det är endast SKH Opera som har fortsatt att erbjuda en sådan modul årligen, i form av en kurs i secco-recitativ som fokuserar både på coaching av sångare i recitativ och spel på continuoinstrument för repetitörsstudenterna.

Enheten är även medlem i ett Europeiskt nätverk för operautbildningar, European Opera Academy (EOA). Nätverket skapades från början som ett nätverk för att synliggöra möjligheter för Erasmus-utbyte inom operaområdet- även för repetitörer, registudenter och andra discipliner (men främst för sångare). Nätverket har sedan utvecklats till att även innefatta pedagogiskt utbyte och en ambition att bli en mötesplats för kontakter med bransch och mellan studenter och lärare, främst i form av en återkommande temavecka med masterclasses, föredrag, showcasekonserter och inbjudna gäster från branschen. Nätverket erbjuder även möjligheter för Erasmus-praktikplatser för studenter. Tidigare studenter på repetitörsprogrammet har inom ramen för nätverket tagit möjligheten både att medverka vid temavecka i Florens med showcasekonsert tillsammans med sångare från kandidatprogrammet, samt rest till Parma på en praktikmodul efter examen. EOA ger möjlighet till utbyte även under utbildningen, och även om reguljära Erasmusutbyten är svåra att genomföra på ett ettårigt program på grund av sin längd (minst två månader) och deadlines för ansökningsförfarandet, så kan det i framtiden så kallade Erasmus ”short blended mobility” bli en möjlighet för utbyte.

Analys

De internationella nätverken har varit värdefulla för inrättandet av programmet, och för internationell utblick under de första åren. I takt med att nätverken aktiveras alltmer efter pandemiåren kan man räkna med mer aktivitet och möjligheter även för repetitörsstudenter. Erfarenheterna från recitativ-modulen i NordOpera-samarbetet, med tillresta repetitörsstudenter och lärare från Helsingfors och Oslo, har varit mycket goda, och ambitionen är att bygga ut det i framtiden.

Värdering

De internationella nätverken ger en värdefull möjlighet till kontakt med andra repetitörsstudenter (NordOpera) och sångstudenter och lärare i resten av Europa (EOA).

Obligatoriska bilagor

Utbildningsplan (avancerad nivå)

Översikt över examensmål